

prima instanță: Judecătoria Buiucani mun. Chișinău
judecător - Gh.Pavliuc
instanța de apel - Curtea de Apel Chișinău
judecători- N.Vascan, E.Clim, Iu.Cotruță

Republica Moldova
Curtea Suprema de Justiție
D E C I Z I E

25 martie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul – Svetlana Novac

Judecători – Tatiana Vieru, Maria Ghervas, Oleg Sternioală, Iurie Bejenaru

examinînd fără citarea părților, recursul declarat de către Plămădeală Ion,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL
„Chișinău-Gaz” împotriva lui Ion Plămădeală cu privire la încasarea datoriei și
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2014, prin care a fost
admis apelul declarat de către SRL „Chișinău-Gaz” și modificată hotărârea
Judecătoriei Buiucani mun.Chișinău din 18 iulie 2012,

constată:

La data de 30 noiembrie 2011, SRL „Chișinău-Gaz” s-a adresat cu cerere de
chemare în judecată împotriva lui Plămădeală Ion cu privire la încasarea datoriei în
sumă de 81 256, 54 lei și cheltuielilor de judecată în sumă de 2 437, 69 lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că pîrîtul Plămădeală Ion este un
consumator al SRL „Chișinău-Gaz” și începînd cu anul 2002 , pîrîtul utilizează
gaz natural, fapt confirmat prin contractul nr.12896 din 08.10.2002.

Menționează reclamantul că cu toate că achitarea facturilor de plată se putea
face doar prin intermediul băncilor comerciale și a oficiilor poștale, pîrîtul nu a
urmat acest mod legal de plată, ci prin metode ilicite și cu concursul unor persoane
cu funcții de răspundere din cadrul SRL „Chișinău-Gaz” au indus în eroare
întreprinderea privind achitarea gazelor naturale.

Indică reclamantul că potrivit informației parvenite de la instituțiile cu care
SRL „Chișinău-Gaz” operează în sensul efectuării achitărilor de consum, pîrîtul nu
a achitat consumul de gaze naturale la filialele sau reprezentanțele lor, astfel,
pîrîtul nu și-a onorat obligațiile de plată a gazului natural consumat în volum
deplin și a acumulat o datorie în mărime de 81 256, 54 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun.Chișinău din 18.07.2012 cererea
de chemare în judecată a fost admisă parțial.

S-a dispus încasarea de la Plămădeală Ion în beneficiul SRL „Chișinău-Gaz” a sumei de 3 329, 42 lei cu titlu de datorie pentru serviciile prestate și 150, 00 lei cu titlu de cheltuieli de judecată proporțional părții admise din pretenții.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 27.09.2012, SRL „Chișinău-Gaz” a declarat apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea să fie admisă integral.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2014, a fost admis apelul declarat de către SRL „Chișinău-Gaz” și modificată hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 18 iulie 2012 după cum urmează:

- S-a dispus majorarea cuantumului sumei datorate pentru serviciile comunale dispuse spre încasare din contul lui Plămădeală în beneficiul SRL „Chișinău-Gaz” de la 3 329, 42 lei până la suma de 77 927, 12 lei și respectiv plata taxei de stat s-a majorat de la 150, 00 lei până la 3 506, 53 lei.
- S-a încasat de la Plămădeală Ion în beneficiul statului, restanța la taxa de stat neachitată de către apelant, în sumă de 1 978, 27 lei.

La data de 29 iunie 2014, Plămădeală Ion a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2014, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, recurentul Plămădeală Ion a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat eronat legea, a încălcat normele de drept procedural, deoarece pricina a fost examinată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat despre locul, data și ora ședinței de judecată.

Conform art. 434 alin.(1) CPC al RM, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Plămădeală Ion, în termen, avînd în vedere că în scrisoarea de expediere a deciziei nu este indicată cînd aceasta a fost expeditată (f.d.198).

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Cod de procedură civilă, completul din 3 judecători, prin încheierea din 11 martie 2015 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului recursului de un complet din 5 judecători.

În conformitate 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecînd recursul, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

La data de 02 martie 2015, SRL „Chișinău-Gaz” a depus referință la cererea de recurs declarată de către Plămădeală Ion, solicitînd respingerea recursului.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, judecînd recursul în limitele prevăzute de lege, consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și restituirea pricinii la rejudecare în instanța de apel.

Conform art.445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admistă recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza la rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 432 alin. (3) lit. b) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

Din materialele dosarului rezultă că, SRL „Chișinău-Gaz” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Plămădeală Ion cu privire la încasarea datoriei în sumă de 81 256, 54 lei și cheltuielilor de judecată în sumă de 2 437, 69 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun.Chișinău din 18.07.2012 cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial.

S-a dispus încasarea de la Plămădeală Ion în beneficiul SRL „Chișinău-Gaz” a sumei de 3 329, 42 lei cu titlu de datorie pentru serviciile prestate și 150, 00 lei cu titlu de cheltuieli de judecată proporțional părții admise din pretenții.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2014, a fost admis apelul declarat de către SRL „Chișinău-Gaz” și modificată hotărârea Judecătoriei Buiucani mun.Chișinău din 18 iulie 2012 după cum urmează:

- S-a dispus majorarea cuantumului sumei datorate pentru serviciile comunale dispuse spre încasare din contul lui Plămădeală în beneficiul SRL „Chișinău-Gaz” de la 3 329, 42 lei pînă la suma de 77 927, 12 lei și respectiv plata taxei de stat s-a majorat de la suma de 150, 00 lei pînă la suma de 3 506, 53 lei.

- S-a încasat de la Plămădeală Ion în beneficiul statului, restanța la taxa de stat neachitată de către apelant, în sumă de 1 978, 27 lei.

Analizînd materialele dosarului, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel a examinat pricina în absența unui participant la proces, căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

În conformitate cu art.102 alin (1) CPC, instanța înștiințează prin citație participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții privitor la locul, data și ora ședinței de judecată sau la locul, data și ora efectuării unor acte de procedură.

În conformitate cu art.105 alin.(1) CPC, citația și înștiințarea se trimite prin scrisoare recomandată cu aviz sau prin persoană împuternicită de judecată.

Data înmînării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea în care se înmînează destinatarului, precum și pe cotor care se restituie instanței.

Astfel, după cum rezultă din materialele dosarului, rezultă că Plămădeală Ion a fost înștiințat despre examinarea pricinii în ordine de apel pentru data de 11.12.13, ora.10⁰⁰ (f.d.147) și a recepționat citația la 07.11.2013.

La data de 11.12.2014, conform comunicării anexate de grefierul Axenti Diana, ședința de judecată a fost amînată pe motiv că judecătorul s-a aflat la seminar, ședința fiind amînată pentru data de 05.02.2014, ora 10⁰⁰ pentru această dată fiind înștiințat doar reprezentantul SRL „Chișinău-Gaz”- Cireș Irina (f.d.151).

Plămădeală Ion nefiind prezent în ședința de judecată din 11.12.2014, urma a fi citat pentru data de 05.02.2014, însă careva date privind citarea acestuia la materialele dosarului lipsesc.

Pentru data de 26.03.2014 la fel Plămădeală Ion nu a fost citat legal, și nici pentru data de 07.05.2014, când a fost examinată cauza și pronunțată decizia, la materialele dosarului fiind anexată doar citația (f.d.175), iar careva dovadă privind recepționarea acesteia de către Plămădeală Ion la materialele dosarului lipsește.

Astfel, judecînd cererea de apel fără a înștiința pe Plămădeală Ion despre data, ora și locul ședinței de judecată, instanța de apel nu a asigurat disponibilitatea în drepturi a participantului la proces ce constă în posibilitatea în primul rînd, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării precum și de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare, prin urmare fiind admisă încălcarea prevederilor art.27 alin.(1) Cod de procedură civilă al RM.

În afară de aceasta, la 11.02.2014, reprezentantul SRL „Chișinău-Gaz”-Cireș Irina a depus cerere de concretizare a pretențiilor din apel (f.d.152-167).

În conformitate cu art. 370 alin. (2) Cod de procedură civilă al RM, instanța de apel expediază participanților la proces copii de pe cererea de apel și de pe înscrisurile care nu au fost prezentate primei instanțe, citează părțile și alți participanți la proces, propunîndu-le să depună, cu cel puțin 3 zile înainte de judecarea apelului noi referințe și înscrisuri la dosar.

Contrar normelor enunțate, instanța de apel nu a expediat în adresa lui Plămădeală Ion copia cererii de concretizare a cerințelor din apel cu anexe, pentru cunoștință, (copia cererii la fel fiind cusută la materialele dosarului, f.d.176-186).

Așadar, instanța de apel a încălcat dreptul recurentului la examinarea pricinii în ordine de apel la un proces echitabil și principiul egalității armelor statuat la art. 6 Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încît să se mențină un echilibru corect.

Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și a le discuta.

Avînd în vedere cele constatate, întru garantarea tuturor drepturilor procesuale în mod egal tuturor participanților la proces, drept garantat prin prevederile art. 6 CEDO, conducîndu-se de prevederile art.432 alin.(3) lit.b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, constatînd o eroare care nu poate fi corectată de instanța de recurs, a conchis admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2014, și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, în alt complet de judecători.

În conformitate cu art. 445 alin. 1 lit. c), CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Plămădeală Ion.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 07 mai 2014, adoptată în pricina civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Chișinău-Gaz” împotriva lui Ion Plămădeală cu privire la încasarea datoriei și cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Novac

Judecătorii

Tatiana Vieru

Maria Ghervas

Oleg Sternioală

Iurie Bejenaru